



SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1002)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (118.)
oraz Komisji Ustawodawczej (214.)
w dniu 1 lipca 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 36. posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy.
2. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 36. posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego.

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 37)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Stanisław Piotrowicz)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie połączonych komisji: Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Ustawodawczej.

W porządku obrad dzisiejszego posiedzenia są dwie sprawy: punkt pierwszy to rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na trzydziestym szóstym posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy, druk senacki nr 581; punkt drugi to rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na trzydziestym szóstym posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, druk senacki nr 580.

Przystępujemy do rozpatrzenia wniosków dotyczących kodeksu karnego wykonawczego.

W toku debaty zostały zgłoszone dwa wnioski: wniosek Komisji Ustawodawczej o przyjęcie ustawy bez poprawek i wniosek o wprowadzenie do ustawy w art. 1 w pkt 1, w art. 73a w §4 poprawki polegającej na zastąpieniu wyrazów „lub tajemnicą” wyrazami „lub inną tajemnicą”. Ta druga poprawka to była poprawka Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Pragnę tylko przypomnieć, że wówczas, gdy nad tym debatowano, Ministerstwo Sprawiedliwości przychyliło się do tej poprawki, ale już po głosowaniu zrodziła się refleksja, że spowoduje ona niekorzystne zmiany. Niemniej jednak nie było podstaw do tego, by wznawiać głosowanie w tej materii. Sądzę, że dziś, po zapoznaniu się ze stanowiskiem ministra wyrażonym podczas posiedzenia plenarnego – za chwilę poproszę pana ministra jeszcze o kilka uwag na ten temat – jesteśmy skłonni zrezygnować z tej poprawki.

Bardzo proszę pana ministra o sprecyzowanie stanowiska.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Krzysztof Kwiatkowski:**

Tak jak powiedział pan przewodniczący, my tę poprawkę poparliśmy na posiedzeniu komisji, ale po szczegółowej analizie doszliśmy do wniosku, że zaproponowany przepis – który po przyjęciu poprawki brzmiałby następująco: „monitorowanie i utrwalanie dźwięku nie może obejmować informacji objętych tajemnicą spowiedzi lub inną tajemnicą prawnie chronią” – zdaje się przy takiej konstrukcji wskazy-

wać, że tajemnica spowiedzi jest jednym z rodzajów tajemnic prawnie chronionych, chociaż w rzeczywistości tak nie jest. Tajemnica spowiedzi wynika, można powiedzieć, z trzech rodzajów prawa. Z prawa naturalnego, które wszędzie zobowiązuje wszystkich do dochowania powierzonej tajemnicy. Wyjawienie takiej tajemnicy jest napiętnowane. I tu cały czas posługuję się przepisami prawa kanonicznego, żeby państwu przybliżyć pewne zapisy, które będę przedstawiał. Niedochowanie takiej tajemnicy, uznane za wiarołomstwo, niesprawiedliwość i zdradę, jest napiętnowane przez prawo Boże, które nakazując spowiedź, nakazuje również wieczne milczenie o sprawach słyszanych na spowiedzi, i przez prawo kościelne, które nakłada najcięższą karę na spowiedników w razie niedochowania tajemnicy spowiedzi. To może wiązać się także z karą ekskomuniki.

Tak więc tajemnica spowiedzi, ponieważ nie wywodzi się z polskiego porządku prawnego, nie może być włączona do katalogu tajemnic prawnie chronionych. Tajemnice prawnie chronione są tajemnicami stanowionymi przez polskiego prawodawcę. To ustawodawca określa zakres spraw, które objęte są poszczególnymi rodzajami tajemnic, a wyróżniamy tajemnice: państwową, służbową i zawodową. Tak więc szanujemy tajemnicę spowiedzi, ale tajemnice prawnie chronione mają swoje źródło w polskim porządku prawnym i stąd tajemnica spowiedzi nie może być z nimi utożsamiana.

Biorąc to pod uwagę, gorąco proszę, by przywrócić pierwotny zapis z projektu ustawy i tym samym odrzucić tę poprawkę, do której, powtarzam, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości odniósł się pozytywnie na posiedzeniu komisji. Musimy zmienić swoje stanowisko w tym zakresie.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Serdecznie dziękuję panu ministrowi.

W pełni zgadzam się z wywodami, które zostały przed chwilą zaprezentowane.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w dyskusji, względnie skierować pytanie do obecnego tu pana ministra? Nikt.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad wnioskiem oznaczonym rzymską jedyneką o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (8)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję bardzo.

Przyjęto wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek, w związku z tym głosowanie nad poprawką staje się bezprzedmiotowe.

(*Senator Piotr Zientarski: Kto był do tej pory sprawozdawcą?*)

Ja byłem sprawozdawcą komisji praw człowieka. Ja byłem sprawozdawcą i ty...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, tak, senator Cichoń.

(*Senator Piotr Zientarski: Pan senator Cichoń był sprawozdawcą, ale...*)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Senator Piotr Zientarski: A kto był sprawozdawcą komisji praw człowieka?*)

Ja byłem sprawozdawcą Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

(*Senator Piotr Zientarski: Czyli pan przewodniczący będzie sprawozdawcą, tak?*)

Dobrze. Mogę być sprawozdawcą.

(*Senator Piotr Zientarski*: No to mamy ustalone. A teraz punkt drugi porządku obrad...)

Dziękuję bardzo.

(*Senator Piotr Zientarski*: ...kodeks postępowania karnego.)

W toku debaty złożono trzy poprawki. Poprawka pierwsza...

(*Senator Piotr Zientarski*: Panie Senatorze, nie w toku debaty. To komisje przyjęły... Tylko jedna poprawka została złożona...)

Tak, ale w dalszym ciągu będziemy nad tym debatować.

(*Senator Piotr Zientarski*: Głosować.)

Będą trzy głosowania.

(*Senator Piotr Zientarski*: Ale nie w toku debaty, tylko...)

Poprawka pierwsza zmierza do zastąpienia w art. 1 w §5a wyrazów „tych dowodów” wyrazami „akt w tej części”. Poprawka została poparta przez Ministerstwo Sprawiedliwości...

(*Senator Piotr Zientarski*: I Komisję Ustawodawczą.)

...i Komisję Ustawodawczą oraz Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Kto z panów senatorów chciałby w tej sprawie się wypowiedzieć?

Skoro nikt nie chce, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (9)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga. W art. 1 w §5a wyrazy „zagroziłoby to bezpieczeństwu publicznemu, narażałoby na niebezpieczeństwo” zastępuje się wyrazami „narażałoby to na niebezpieczeństwo”. Poprawka została poparta przez Komisję Ustawodawczą oraz Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Czy w tej kwestii ktoś z państwa chciałby się wypowiedzieć?

Skoro nie, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (9)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

I poprawka trzecia, zgłoszona podczas debaty przez pana senatora Cichonia. W art. 1 w §5a skreśla się wyrazy „ujawniałoby prowadzone czynności operacyjno-rozpoznawcze lub zagroziłoby utrudnieniem postępowania przygotowawczego w inny bezprawny sposób” i zastępuje się je wyrazami „lub ujawniałoby prowadzone czynności operacyjno-rozpoznawcze”.

Czy pan senator wnioskodawca chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Proszę bardzo.

(*Senator Piotr Zientarski*: Proszę to uzasadnić.)

Senator Zbigniew Cichon:

Proszę państwa, ja tę poprawkę uzasadniam tym, że formuła „zagroziłoby utrudnieniem postępowania przygotowawczego w inny bezprawny sposób” jako przesłanka, która by zamykała dostęp do akt sprawy obrońcy czy podejrzanemu, jest zbyt szeroka. Jest to typowa klauzula generalna, pod którą można podciągnąć różne stany faktyczne. Mnie się wydaje, że poprzednio wspomniane okoliczności wskazują dostatecznie precyzyjnie na to, jakie są przesłanki ewentualnego zamknięcia dostępu do tych

akt. Dlatego uważam, że z tej ostatniej przesłanki należałoby zrezygnować jako z przesłanki zbyt generalnej, posługującej się tylko i wyłącznie samymi przypuszczeniami co do tego, czy by to zagrażało utrudnieniem postępowania przygotowawczego w inny bezprawny sposób.

Zresztą samo sformułowanie „w inny bezprawny sposób” też mi się wydaje wadliwe, ponieważ, proszę zważyć, nie wszystkie poprzednio wymienione przypadki uzasadniające zamknięcie dostępu do tych akt można zakwalifikować jako działanie w bezprawny sposób. W związku z tym użycie sformułowania „w inny bezprawny sposób” jest moim zdaniem pewnym błędem.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Serdecznie dziękuję.

Rzadko tak się zdarza, ale akurat w tym wypadku nie podzielam stanowiska mojego szanownego kolegi.

Bardzo proszę o stanowisko pana ministra.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski*: Jeżeli pan przewodniczący pozwoli... Widząc przekonanie pana senatora Cichonia, wiem, że osobiście jestem bez szans, ale ponieważ wiem również, że pan senator jest znanym dżentelmenem, proszę panią dyrektor Grażynę Stanek, żeby jako kobieta i dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego spróbowała przekonać pana senatora.)

Bardzo proszę, Pani Dyrektor.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Grażyna Stanek:**

Szanowni Państwo!

Nie ulega wątpliwości, że jest to przesłanka dopełniająca. Czy ona jest doprecyzowana, czy nie jest doprecyzowana? Jest powiedziane: albo w inny bezprawny sposób zagrażałoby to utrudnieniem postępowania. Jasne, że to „w inny bezprawny sposób” należy odnosić do przesłanek wcześniej wymienionych w tym przepisie. Tutaj chodzi o stopień utrudniania tego postępowania. Rolą podejrzanego nie jest ułatwianie prokuratorowi postępowania, lecz obrona swoich słusznych praw, nawet jeśli są one ważne i uzasadnione tylko dla podejrzanego, tylko subiektywnie. Niemniej jednak nawet ta obrona nie może prowadzić do popełnienia przez niego czynów przestępnych. Nie może powodować, że podejrzany będzie zagrażał czyjemuś życiu i zdrowiu, nie może prowadzić do tego, że będzie niszczył lub ukrywał dowody, do tego, że będzie popełniał inne przestępstwa, a zatem albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie. Najczęściej to postępowanie będzie utrudniane w wyniku czynu zagrożonego karą, przestępstwa. Przykład: szantaż innej osoby, świadka. Czy jest to zagrożenie dla życia lub zdrowia pokrzywdzonego lub innego uczestnika postępowania? No nie, dlatego że szantaż niekoniecznie musi polegać na groźeniu godzeniem w życie lub w zdrowie świadka lub uczestnika postępowania. Formy mogą być najróżniejsze. Może to być groźenie godzeniem w zdrowie i życie innej osoby, niewymienionej w art. 156, albo nawet naruszeniem innego dobra niż życie i zdrowie. To jednak może wpłynąć na zachowanie pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym.

Prokurator w postępowaniu przygotowawczym musi planować czynności. Mówimy o sytuacji, kiedy występuje się o zastosowanie lub przedłużenie aresztu. Z jednej strony trzeba mocno uzasadnić wniosek, dlaczego prokurator wnosi o zastosowanie najbardziej dolegliwego środka zapobiegawczego. Z drugiej strony trzeba chronić tajemnicę postępowania przygotowawczego w tej fazie, bardzo wstępnej, nawet przed podejrzanym. I ten przepis w proponowanym brzmieniu próbuje pogodzić te dwa dobra.

Łatwiej może będzie posłużyć się tutaj przykładem. Załóżmy, że prokurator zamierza zastosować zabezpieczenie majątkowe na poczet czy to grożącej grzywny, czy to przepadku przedmiotu, czy to przepadku korzyści z przestępstwa. We wniosku do sądu o tymczasowe aresztowanie, wykazując, że są jeszcze czynności do wykonania, pisze, że istnieje jeszcze potrzeba dokonania zabezpieczenia majątku podejrzanego... Albo jeszcze inna sytuacja: postanowienie jest już wydane, ale jeszcze nie jest prawomocne. Jest to istotna czynność dowodowa w sprawie, informacja o której może się pojawić w uzasadnieniu wniosku o tymczasowe aresztowanie, ale z samego postanowienia już będzie wynikało, jakie składniki majątku podejrzanego prokurator chce zabezpieczyć, mogą to być na przykład akcje, na przykład konto bankowe. Zatem może to prowadzić nie do ukrycia dowodów, ale do innego utrudniania postępowania.

Kolejny przykład. Prokurator ma ślady zabezpieczone podczas oględzin miejsca zdarzenia, czy to ślady biologiczne, czy to ślady linii papilarnych. Dla prokuratora na tym etapie one jeszcze mogą nic nie znaczyć, mogą dopiero do czegoś prowadzić. Jednak informacja dla podejrzanego może być na przykład tego rodzaju, że pozna on okoliczności, w jakich te ślady mogą spowodować... Będzie mógł on na przykład wpłynąć na to, żeby osoba, która z nim była... Ja wiem, proszę państwa, że to jest może przykład abstrakcyjny, ale jednak możliwy. Na przykład podejrzanym może tak uszkodzić swoje linie papilarne, żeby nie można było ich porównać z tymi zabezpieczonymi śladami. Zatem w tym przykładzie – to jest może taka moja argumentacja za tym, że nie wszystkie przesłanki wymienione jako najbardziej typowe w tym przepisie są jedynymi możliwymi – nie będzie to ukrycie bądź zniszczenie dowodów, bo te już są zabezpieczone, ale uniemożliwienie analizy porównawczej czy na przykład okazania. Wydaje się, że w takim wypadku ta klauzula dopełniająca jest potrzebna po to, aby realizować cele postępowania przygotowawczego.

I ostatnia rzecz dla uzasadnienia... Przecież odmowa dostępu do akt postępowania przygotowawczego dotyczy tylko jego wstępnej fazy, danego momentu. Potem podejrzanym i jego obrońcą mają dostęp. Zarządzenie o odmowie dostępu do akt jest zaskarżalne. To również należy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jako takie musi być uzasadnione. I żadna z przesłanek, które nie budzą albo nie budziły dotychczas wątpliwości państwa senatorów, państwa parlamentarzystów, nie może się znaleźć w czystej postaci w uzasadnieniu, każda musi być, że tak powiem, skonkretyzowana okolicznościami danej sprawy. Podobnie i ta przesłanka dopełniająca, a opisana w przepisie jako utrudnianie postępowania w inny bezprawny sposób. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Serdecznie dziękuję, Pani Dyrektor.

Ja myślę, że wtedy, kiedy troszczymy się o zagwarantowanie podejrzanemu jego praw, bardzo ważne jest również dostrzeżenie praw pokrzywdzonego. I tu należy

właśnie wyważyć proporcje. Nie można doprowadzić do nadmiernej ochrony praw podejrzanego kosztem praw pokrzywdzonego. Trzeba mieć świadomość tego i tak kształtować prawo, żeby poprzez nadmierne uprawnienia podejrzanego nie pozbawić pokrzywdzonego jego praw, a w szczególności nie zniweczyć możliwości ustalenia sprawcy i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Przecież w każdym przestępstwie, z wyjątkiem przestępstw przeciwko państwu, osobą pokrzywdzoną jest osoba fizyczna i trzeba zawsze pamiętać o jej prawach.

Bardzo proszę, pan przewodniczący chciałby zabrać głos.

Senator Piotr Zientarski:

Zawsze ścierają się punkty widzenia prokuratora i adwokata i to jest oczywiste.

Pani Dyrektor, powiem tak. Jedyne przykłady, jakie mnie przekonały z tych, które pani podała, to przykłady z tym szantażem. Bo rzeczywiście inne dobra chronione mogą być zagrożone, gdyż szantaż nie musi polegać tylko na zagrożeniu życia czy... Jednak pozostałe przykłady uważam za niezbyt trafne, ponieważ nie wyobrażam sobie sytuacji takiej, że skoro... Załóżmy, że prokurator nie ma jeszcze dowodu, czy nie opiera uzasadnienia aresztu na dowodach, że tak powiem, z linii papilarnych. W takim wypadku nie będzie o tym w ogóle pisał, przecież to jest zupełnie oczywiste. Tak samo żadnym uzasadnieniem aresztu nie są problemy związane z zabezpieczaniem... Nie spotkałem się w praktyce z taką sytuacją.

Oczywiście – to już tak ad vocem – szanujemy rolę pokrzywdzonego, jednak bardzo ważna będzie kwestia praktyki. Ja nie jestem przeciwny temu, ponieważ ten przykład z szantażem mnie przekonał. Istotną rzeczą jest jednak to, by nie zatajać w postępowaniu przygotowawczym osoby pokrzywdzonego. Dlaczego? Osoby świadków tak, to jest oczywiste, ale osobę pokrzywdzonego... Przecież sąd bada później w postępowaniu rozpoznawczym, czy oskarżony wyraził skruchę, czy przeprosił pokrzywdzonego, czy się z nim skontaktował. Przecież kontakt z pokrzywdzonym, to nie jest kontakt w celu skłonienia go do zmiany obciążających zeznań. To jest kontakt w celu zapłacenia dobrowolnego odszkodowania, co jest bardzo ważne chociażby dla oceny utrzymania aresztu. Sądy na przykład przy zażaleniach... Wielokrotnie, gdy proponowałem pojednanie się z pokrzywdzonym i zapłacenie pewnego odszkodowania, sądy drugiej instancji uchylały tymczasowy aresztowanie. I tutaj to ujawnianie osoby pokrzywdzonej, w moim przekonaniu, nie powinno być ograniczane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Ja chciałbym zwrócić uwagę jeszcze na jeden aspekt. Mianowicie trudno dziś wyobrazić sobie różne możliwe sytuacje utrudniania postępowania. Być może jedne przykłady są bardziej trafne, inne mniej. Ale życie niesie nowe przypadki i dlatego nie możemy tworzyć katalogu zamkniętego. I tu jest właśnie ta możliwość, żeby prawo zachowało aktualność i żeby były chronione te wartości, które chronione być powinny. Inny bezprawny sposób... My dziś nawet nie musimy sobie wyobrażać, jaki to będzie sposób, ale jeżeli zetkniemy się z takim przypadkiem, to ta ustawa da możliwość zastosowania takiego przepisu. Stąd bardzo ważne jest, żeby nie tworzyć katalogu za-

mkniętego, zapis „inny bezprawny sposób” jest katalogiem otwartym, bo życie może przynieść nowe okoliczności. Dziękuję.

Kto jeszcze z państwa chce zabrać głos?

Pan senator Cichoń, proszę bardzo.

Senator Zbigniew Cichoń:

Ja jestem jednak upartym obrońcą praw człowieka. Proszę państwa, te przykłady, które podała pani minister, być może nawet w życiu się zdarzają. Ale proszę zauważyć, że każdy z tych przypadków, włącznie nawet z owym szantażem, który najbardziej byłyby w stanie mnie przekonać, da się zakwalifikować jako jedna z już wymienionych przesłanek, które uzasadniają tajność akt. Przecież jeżeli ktoś by stosował szantaż po to, żeby na przykład ktoś inny zmienił zeznania, czy po to, żeby w ogóle ich nie złożył, to proszę państwa, jest to ewidentnie przesłanka tutaj wymieniona: ujawnienie tych akt groziłoby zniszczeniem lub ukryciem dowodów albo tworzeniem dowodów fałszywych, czy groziłoby uniemożliwieniem ustalenia i ujęcia współsprawcy itd. To wszystko to są przesłanki, które już tutaj zostały wymienione, i doprawdy trudno mi sobie wyobrazić w tej chwili jakieś inne – no, może poza tymi, które pani minister podała, a które się kwalifikują do wymienionych wcześniej – uzasadniające rzeczywiście zastosowanie, jak sam pan przewodniczący przyznał, pewnej klauzuli generalnej. A przecież właśnie istnienie klauzuli generalnej zostało skrytykowane przez Trybunał Konstytucyjny i zmiany czynimy w tym celu, żeby nie było tych klauzul generalnych.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Grażyna Stanek:**

Jeszcze może jedna rzecz, żeby rozwiać wątpliwości pana senatora. Ta przesłanka, Panie Senatorze, że to jest wtedy, kiedy grozi zniszczenie lub ukryciem dowodów, wskazuje na jakieś działanie podejrzanego lub innej osoby na ten dowód. To może być działanie na źródło dowodowe, sam świadek nie jest jeszcze dowodem, jest źródłem dowodowym. Dowodem będą dopiero jego zeznania. Dowodem, najogólniej mówiąc, jest to, co pozwala ustalić fakt będący podstawą orzekania. Jak różne sytuacje mogą się zdarzyć w życiu... I tutaj niewątpliwie bardzo cenna jest uwaga pana senatora przewodniczącego, że życie nie- sie różne przypadki. Ja nie chciałabym ambarasować państwa senatorów... Zeznawałam kiedyś jako świadek w sprawie, w której oskarżonym był gangster, członek zorganizowanej grupy. W trakcie tych zeznań, padło z jego strony – nawet nie ze strony samego oskarżonego, tylko jego obrońcy – pytanie, w którym pojawił się adres mojego obecnego miejsca zamieszkania. Czy jest to groźba, czy nie, czy jest to wpływanie na świadka w taki sposób, że zagrażałoby to, tak jak jest w przepisach, życiu i zdrowiu świadka? Nie. Ale jest to forma, którą wszyscy znamy z filmów gangsterskich: czy na pewno wszyscy w domu są zdrowi? W życiu rzadko kiedy pojawiają się sytuacje czysto kodeksowe, opisane, pasujące do prze-

ślanek ujętych w kazuistycznym przepisie. Dlatego też nie wydaje mi się, aby stworzenie zamkniętego katalogu było po prostu uzasadnione, że tak powiem, procesowo.

I chciałabym jeszcze raz podnieść to, że odmowa udostępnienia akt wymaga w każdym wypadku decyzji procesowej z uzasadnieniem, dlatego że jest ona zaskarżalna. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Myślę, że wszystkie argumenty za i przeciw zostały już wyłuszczone i przyjdzie nam wyrazić swoją wolę w głosowaniu.

Jeżeli nie ma głosów w dyskusji, to przystępujemy do głosowania.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem poprawki pana senatora Cichonia? (1)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję.

Czy głosujemy nad całością ustawy?

(*Głos z sali:* Nie, już nie.)

Sprawozdawcą...

(*Senator Piotr Zientarski:* Byłem sprawozdawcą, tak że deklaruję wolę...)

Proszę bardzo, pan senator Zientarski.

Senator Piotr Zientarski:

Byłem sprawozdawcą Komisji Ustawodawczej, w związku z tym podejmuję się bycia nim w dalszym ciągu.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Ponieważ, ponaglany, nie zdążyłem przywitać przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, przynajmniej podziękuję państwu imiennie. Serdecznie dziękuję panu senatorowi, ministrowi Kwiatkowskiemu; dziękuję pani dyrektor Grażynie Stanek, serdecznie dziękuję również pani Marii Muranowskiej, prokurator w Ministerstwie Sprawiedliwości; dziękuję panu Zbigniewowi Białkowi, głównemu specjalście z Ministerstwa Sprawiedliwości; panu Michałowi Zoniowi z Centralnego Zarządu Służby Więziennej i dyrektorowi Biura Prawnego. Dziękuję panu legislatorowi, paniom sekretarz z połączonych komisji i oczywiście panom senatorom.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 03)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851